

sig afvisende, særlig ikke, hvis der nu ved den forestaaende Revision af Fabrikloven, saaledes som sket i den tyske Fabriklov, blev indført en Bestemmelse om, at de tilbudte Lønsatser skulde opslaaes i Lokalerne; der vilde da ikke blive Tale om noget særlig Posekiggeri fra Køberforeningens Side.

Et stort Fremskridt vilde det være, om der blev paabudt en Registrering af Hjemmearbejderne samt paalagt Fabrikinspektionen at føre Tilsyn med Hjemmearbejdere. Noget saadant er indført i Amerika; dette vilde sikkert være et godt Middel mod Udsvedningssystemet.

Ligeledes tror jeg, man lettere fik Arbejdsgiverne med, dersom Køberforeningen optog paa sit Program »prompte Betaling«, noget der vilde være gavnligt baade for Sælger og Køber.

Samtidig maatte Foreningen selvfølgelig optage Kampen mod Udsvedning. Det er ikke nok, at en Arbejdsgiver lønner et Par Udsvedere godt, man maa være sikker paa, at Lønnen kommer de egentlige Arbejdere til Gode. Dette bliver meget vanskeligt, men den bedste Støtte i saa Henseende vilde det være, om der blev stillet store Fordringer til Arbejdsrummene. Selvfølgelig kræver en saadan Lovbestemmelse et meget stort Arbejde af Fabrikinspektionen, som man maaske vanskelig tør paatage sig i Øjeblikket, — — men saa er der jo Franskmandens Forslag om Køberforeningen som Entreprenør; det var maaske et Forsøg værd.

De gode Arbejdsgivere haaber jeg alt-saa, at man skulde kunne faa fat i, men saa er der Køberne; dem byder Foreningen kun en ideel Fordel — men som saadan er den ogsaa stor, — nemlig Bevidstheden om at lønne deres Arbejdere for-svarlig.

Jeg mener, at det ved Udstillinger og Offentliggørelser af Enquêter maa kunne gøres klart for os Kvinder, at megen af den Simili Pynt, som mange af os er saa glade ved, kun kan opnaas for en billig Penge ved, at mange Syersker lønnes saa slet, at de kun kan eksistere ved Hjælp af Fattighjælp paa den ene eller den anden Maade, eller hvad der er værre — ved æreløst Erhverv. Køberne bør gøre sig klart, at naar de lønner, omend kun indirekte, deres Arbejdere saa slet, at disse kun kan eksistere ved Hjælp af Fattigunderstøttelse, saa modtager de selv Fattigunderstøttelse, og ser de først saaledes paa Sagen, saa vil de være taknemmelige for Mærker og hvide Lister. Morten Pontopidan siger i sin Artikel om sociale Køberforeninger i Gads Magasin: »Det er en Art social Prædiken«, Køberforeningerne har paabegyndt. Meget længere end til denne Prædiken er man maaske ikke naaet i de europæiske Køberforeninger: — Men jeg har nu den Tillid til mine Medmenneskers Retfærdighedssans, at jeg tror, at de, naar de først har faaet Øjnene op for Misligheden, vil være glade for at faa Midler i Hænde til at opfylde deres sociale Pligt, især da det næppe vil komme til at koste dem ret meget. Ligeledes tror jeg, at de humane Sælgere vil være villige til at give Køberforeninger Oplysninger, for at disse kan reklamere for dem. Derfor tror jeg, at sociale Køberforeninger, med hvide Lister og andet Tilbehør har en Fremtid for sig, ikke mindst fordi en saadan Forening kan tage sig af alle nødlidende Fag, som overhovedet har Mulighed for at ophjælpes.

Men sund er nu den Tankegang: »Den, der køber har Magten, og den, der har Magten, har Pligten«.

Hjemmearbejderskerne og De sociale Køberforeninger.

I Anledning af det i »Kvinden og Samfundet« aftrykte interessante Foredrag, som Frøken cand. polit. Elna Dahlberg holdt ved det af Københavns Kredsen i Forening med Danske Kvinders Nationalraad d. 19. November afholdte Møde om »Hjemmearbejderskers og Syerskers

Kaar«, beder jeg om Plads for nogle Bemærkninger.

Frøken Dahlberg gør i Indledningen til sit Foredrag udmærket Rede for vore hjemlige Syerskers ofte kummerlige Kaar, men det forekommer mig, at Frøkenen er bleven os Beviset skyldig for, at de af hen-